

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на регионалното развитие

Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”

Изх. № 99-00-6-11423
..... 10.05.2014г.

ДО
Г-Н БОЙКО МАЛИНОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ“
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ

На изх. № ЕО-220/21.12.2013 г.

Относно: Обобщена справка по чл. 29, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) за екологичната оценка на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОДИН МАЛИНОВ,

Във връзка с писмо № ЕО-220/21.12.2013 г. от г-н Бойко Малинов, директор на дирекция „Превантивна дейност“ в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) и Становище по екологична оценка (ЕО) № 7-4/2013 г. от 21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите, с което съгласува Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 г., Ви представям обобщена справка, включваща анализ на:

- съответствието на ОПРР 2014-2020 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становището по ЕО;
- съответствието на ОПРР 2014-2020 г. с обосноваването в Становището по ЕО алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО за постигане целите на програмата;

- степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 2 и 3 от Наредбата за ЕО са предвидени в програмата.

1. Съответствие на ОПРР 2014-2020 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становището по ЕО

ОПРР 2014-2020 г. съответства на основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията в Становището по ЕО.

Предвидените в доклада за ЕО на ОПРР 2014-2020 г. мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от прилагането на програмата, заедно с предложените мерки за наблюдение и контрол при прилагане съответстват на нивото на документа.

Съгласно доклада за ЕО на ОПРР 2014-2020 г. цялостното въздействие от изпълнението на програмата се очаква да бъде комплексно положително въздействие по отношение на околната среда и човешкото здраве на национално ниво. Очакваният екологичен ефект е свързан с подобряване качеството на средата за живот в страната и ограничаване отрицателното въздействие върху околната среда.

Постигането на заложените цели по програмата до 2020 г. ще се реализира при условие на стриктно изпълнение на предложените в Становището по ЕО мерки и условия, които са взети предвид в окончателния вариант на ОПРР 2014-2020 г. и ще бъдат включени като изисквания в насоките за кандидатстване/указанията към бенефициентите по програмата и като процедури за мониторинг и докладване в системата за управление и контрол по ОПРР 2014-2020 г.

На основание чл. 21 от Наредбата за ЕО, при получени повече от две мотивирани негативни становища по доклада за ЕО в рамките на обществените консултации се провежда обществено обсъждане. Такива мотивирани негативни становища не бяха получени, поради което и не е проведено обществено обсъждане.

В резултат от обществените консултации на доклада за ЕО на ОПРР 2014-2020 г. са получени 45 становища от държавни институции.

На основание чл. 87, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) извършителят на доклада за ЕО на ОПРР 2014-2020 г. е отразил в доклада част от получените бележки в рамките на консултациите. За неотразените в доклада бележки,

извършителят е представил аргументите на експертите, изготвили доклада в справка за проведените консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и за начина на отразяването им (Приложение №5 към доклада за ЕО).

Препоръчаните в резултат на проведените консултации мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на ОПРР 2014-2020 г. са съобразени и по подходящ начин са отразени в съответните приоритети на програмата.

2. Съответствие на ОПРР 2014-2020 г. с обоснованата в Становището по ЕО алтернатива за постигане целите на програмата

На базата на информацията, изложена в ОПРР 2014-2020 г., са идентифицирани следните алтернативи:

- Нулева алтернатива: Продължение на настоящите процеси и тенденции на развитие на околната среда, без прилагане на ОПРР 2014-2020 г. Тази алтернатива е неприемлива, както от икономическа и социална, така и от екологична гледна точка, тъй като отказът от изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. ще доведе до пропуснати ползи за околната среда от нереализиране на предвидените дейности, повечето от които имат пряко положително въздействие по отношение на околната среда и човешкото здраве;
- Алтернатива 1: вариант на ОПРР 2014-2020 г. от септември 2012 г. Изводите от направената оценка са следните: Не се очакват значителни отрицателни въздействия при прилагането на програмата, а очакваното въздействие е положително;
- Алтернатива 2: първи официален вариант на ОПРР 2014-2020 г. от декември 2012 г. При тази алтернатива не се очакват значителни отрицателни въздействия при прилагането на програмата, а очакваното въздействие също е положително;
- Алтернатива 3: трети официален вариант на ОПРР 2014-2020 г. от септември 2013 г. Тази алтернатива е оценена подробно в доклада за ЕО на ОПРР 2014-2020 г.;
- Алтернатива 4: При тази алтернатива е разгледана възможността през периода 2014-2020 г. да продължи да се прилага Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г.

В доклада за ЕО на ОПРР 2014-2020 г. е направено сравнение на въздействието на Алтернатива 1, Алтернатива 2, Алтернатива 3 и Алтернатива 4 върху околната среда и са направени следните изводи:

- Нулевата алтернатива е неприемлива на първо място от икономическа гледна точка, тъй като ОПРР 2014-2020 г. е изискуем програмен документ за Република България. Алтернативата е нежелателна и от гледна точка на опазване на околната среда и човешкото здраве, тъй като от направените анализи и оценки в доклада за ЕО ясно се вижда екологичната насоченост на проекта на ОПРР 2014-2020 г., като се доказва и че същият ще допринесе за постигане на устойчиво развитие чрез прилагане на предвидените за финансиране дейности по съответните приоритетни оси;
- От направените прогнози на въздействията на Алтернатива 3, както и от сравнението на предполагаемите въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в резултат на приемането на Алтернативи 1, 2 и 4, направени в доклада за ЕО, се налага изводът, че Алтернатива 3 е най-благоприятната по отношение на околната среда и човешкото здраве, тъй като тя ще има много по-комплексен положителен ефект (в т.ч. положителен кумулативен ефект) по отношение на околната среда и човешкото здраве и по-голяма устойчивост на инвестициите;
- Също така, чрез Алтернатива 3 се осигурява най-пълно съобразяване и изпълнение на екологичните цели на Националната програма за развитие на Република България до 2020 г.

Предвидените в ОПРР цели и мерки за постигането на основния приоритет, насочен към интегрирано градското развитие, заедно с предложените в Становището по ЕО мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на ОПРР и мерките за наблюдение и контрол при прилагане на ОПРР 2014-2020 г. са допустими за осъществяване, предвид изискванията за опазване на околната среда.

Цялостното въздействие на ОПРР 2014-2020 г., с прилагането на предложените в Становището по ЕО мерки за отразяване в окончателния вариант на програмата, заедно с мерките, които да се имат предвид при прилагането на програмата, се очаква да бъде положително, поради произтичащите от осъществяването на програмата комплексни и дългосрочни положителни резултати. Тези резултати, както и останалите дейности и

въздействия по отношение на околната среда имат общонационален характер и мащаби.

В резултат на извършената екологична оценка на ОПРР 2014-2020 г., въз основа на резултатите от анализа и оценката на потенциалните въздействия на предвидените по приоритетни оси дейности, заключението на екипа независими експерти е, че Алтернатива 3 ще доведе до комплексно положително въздействие по отношение на околната среда и човешкото здраве на национално ниво, при спазване на мерките, предложени в т. 7 на доклада за ЕО. При тази алтернатива в най-голяма степен е гарантирана устойчивостта на инвестициите по предвидените дейности, голяма част от които са пряко или косвено насочени към подобряване на състоянието на околната среда, качеството на живот и човешкото здраве.

3. Степента, в която мерките от Становището по ЕО са предвидени в ОПРР 2014-2020 г.

Мерките и условията, произтичащи от Становището по ЕО на ОПРР 2014-2020 г. са отразени или взети предвид при подготовката на проекта на програмата, който ще бъде внесен за разглеждане и приемане от Министерския съвет на Република България и съответно ще премине през съгласувателна процедура по чл. 32, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация.

Уведомявам Ви за предприетите действия за изпълнение на предписаните мерки и условия в Становището по ЕО, които са отразени в текста на програмата или ще бъдат включени като изисквания в насоките за кандидатстване/указанията към бенефициентите по програмата и като процедури за мониторинг и докладване в системата за управление и контрол по ОПРР 2014-2020 г.:

Мярка/условие №1: Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на Приложение № 1 и № 2 към ЗООС или извън тях, и попадащи под разпоредбите на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), подлежат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО за одобряване/съгласуване, и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, разписани в решението/становището.

Действие № 1: В текста на програмата, в раздел 11. „Хоризонтални принципи“, под-раздел 11.1. „Устойчиво развитие“ е записано, че „Финансираните проекти по

ОПРР 2014-2020 г. ще бъдат одобрявани само след положително решение/становище по проведени процедури по реда на ЗООС и ЗБР“. Този текст ще бъде включен и в съответните насоки за кандидатстване/указания към бенефициентите по програмата.

Мярка/условие № 2: В насоките за кандидатстване/схемите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ да се предвидят условия, гарантиращи опазването на околната среда при реализиране на дейностите от съответните бенефициенти, като:

- В насоките за кандидатстване да се включат релевантни мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от прилагането на ОПРР 2014-2020 г., в т.ч. от Становището по ЕО;
- Да се изисква от бенефициентите, заедно с документите, с които периодично отчитат степента/етапа на изпълнение на дейността, да представят в Министерство на регионалното развитие и информация за начина и степента на изпълнение на мерките от решенията по ОВОС, становищата по ЕО, решенията по ОС, с които е одобрено/съгласувано осъществяването на съответната дейност;
- Да се изисква от бенефициентите периодично предоставяне на Управляващия орган на програмата на информация и по мерките и индикаторите по наблюдение и контрол, които са релевантни за съответната дейност;

Действие № 2: В съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите по схемите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) по програмата ще бъдат включени посочените условия, гарантиращи опазването на околната среда при реализиране на дейностите от съответните бенефициенти.

Мярка/условие № 3: По време на фазата на строителство при изпълнение на дейностите по приоритетните оси да се предвиди:

- Ефективно изпълнение на мерките и условията от издадените решения и/или становища по ЕО, ОВОС и ОС за етапа на строителство по съответната дейност;
- По време на строителството от страна на бенефициента да се осигури ефективен контрол за прилагането на релевантните за съответната дейност мерки за ограничаване на емисиите от прах и вредни вещества в атмосферата (оросяване на площадката, товарене, разтоварване и превозване на генерираните строителни отпадъци и строителни материали съобразно приложимите мерки и изисквания

по чл. 70 от Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от неподвижни източници на емисии), съответно да се докладва по какъв начин са изпълнени мерките;

- Ограничаване на строителните дейности само в обхвата на проектите и, където е релевантно, използване на съществуващите пътища за достъп;
- Съхраняване на строителните материали и изхвърляне на отпадъци само на предназначените за това места;
- Преди стартиране на строителния процес на всички видове строежи да се извърши анализ на източниците на шум на строителната площадка и описание на мерките за ограничаване на шума по време на строителството в зависимост от избраното местоположение на строежа, разстоянията до зони и обекти с нормиран шумов режим, продължителността и фазите на строителството, продължителността на работите през деня и през седмицата, както и от използваните строителни машини и транспортни средства.

Действие № 3: Мерките ще бъдат включени в съответните насоки за кандидатстване/указания към бенефициентите по програмата.

Мярка/условие № 4: При финансиране на проекти по дейностите за „зони с потенциал за икономическо развитие“, „социална инфраструктура“, както и „общинска образователна инфраструктура“ извън зоните за въздействие на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, в рамките на общинската територия на градовете от 1-во до 3-то ниво, да се предпочитат за финансиране проекти и дейности в границите на урбанизираните територии.

Действие № 4: В съответните насоки за кандидатстване/указания по програмата ще бъде включено изискване, при финансиране на проекти по дейностите за „зони с потенциал за икономическо развитие“, „социална инфраструктура“, както и „общинска образователна инфраструктура“ извън зоните за въздействие на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, в рамките на общинската територия на градовете от 1-во до 3-то ниво, да се предпочитат за финансиране проекти и дейности в границите на урбанизираните територии.

Мярка/условие № 5: Дейностите по приоритетната ос за развитие на регионален туризъм да се допускат при съобразяване на:

- спазване на нормите за рекреационно натоварване на територията;
- приоритетно развитие на екотуризма и други алтернативни форми на туризъм, в т.ч. културен туризъм;
- при изготвяне на проекти за нови туристически обекти задължително да се предвидят мерки за ограничаване негативното им влияние върху качеството на водите и се вземе предвид необходимостта от изграждане на система за събиране, пречистване и отвеждане на формираните потоци отпадъчни води и внедряване на система за управление на отпадъците;
- при разработването на туристически пакети да се има предвид, че дейности като „сафари“ разходки, „offroad“ маршрути с наблюдение на редки и застрашени видове животни са недопустими и водят до значително увреждане на околната среда и биологичното разнообразие.

Действие № 5: Мерките ще бъдат включени в съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите по приоритетната ос за развитие на регионален туризъм.

Мярка/условие № 6: По отношение на дейностите по приоритетната ос за регионална пътна инфраструктура:

- за местоположението на всеки нов пътен обект да бъдат предложени и разгледани варианти, съответстващи на режимите на защитените територии и защитените зони, приети с плановете за управление/заповедите за обявяване на съответните защитени територии и зони, зоните за защита на водите по реда на чл. 119 от Закона за водите, опазване на културно-историческото наследство, спазване на забраните и ограниченията на санитарно-охранителни зони и обекти, подлежащи на здравна защита;
- шумозащитните мерки, при необходимост от прилагане на такива, да са обект на допълнителен, отделен проект, който включва акустична, архитектурна и конструктивна част.

Действие № 6: Мерките ще бъдат включени в съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите по приоритетната ос за регионална пътна инфраструктура.

Мярка/условие № 7: При реализиране на дейностите да се вземат предвид границите на зоните за защита на водите по реда на чл. 119а от Закона за водите и

предвидените за тях мерки за опазване в Плановете за управление на речните басейни на четирите Басейнови дирекции.

Действие № 7: В съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите по програмата ще бъде включено изискването при реализиране на дейностите да се вземат предвид границите на зоните за защита на водите по реда на чл. 119а от Закона за водите и предвидените за тях мерки за опазване в Плановете за управление на речните басейни на четирите Басейнови дирекции.

Мярка/условие № 8: Реализацията на инвестиционните проекти и намерения, произтичащи от ОПРР 2014-2020 г., и които касаят ползване или водовземане от повърхностни или подземни водни тела, подлежат на разрешителен режим, съгласно Закона за водите.

Действие № 8: В съответните насоки за кандидатстване/указания към бенефициентите по програмата ще бъде включено условието, че реализацията на инвестиционните проекти и намерения, произтичащи от ОПРР 2014-2020 г., и които касаят ползване или водовземане от повърхностни или подземни водни тела, подлежат на разрешителен режим, съгласно Закона за водите.

Мярка/условие № 9: На всеки три години от прилагането на програмата главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ към Министерство на регионалното развитие (МРР) да изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ОПРР 2014-2020 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на програмата. Изготвените доклади да се представят в МОСВ (дирекция „Превантивна дейност“) за одобряване.

Действие № 9: На всеки три години от прилагането на програмата главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ към МРР ще изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ОПРР 2014-2020 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на програмата. Изготвените доклади ще се представят в МОСВ за одобряване. Мярката ще бъде включена в плана за оценка на ОПРР 2014-2020 г.

Мярка/условие № 10: Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ОПРР 2014-2020 г. да се извършват въз основа на специфичните екологични индикатори, предвидени в проекта на ОПРР, и следната допълнителна мярка: „Проекти, попадащи изцяло или частично в защитени зони и защитени територии, при реализиране на дейности по приоритетните оси за регионален туризъм и регионална пътна инфраструктура“ с индикатори „Засегнати площи, дка“ и „Брой проекти“.

Действие № 10: Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ОПРР 2014-2020 г. ще се извършват въз основа на специфичните екологични индикатори, предвидени в проекта на ОПРР, и предложената допълнителна мярка: „Проекти, попадащи изцяло или частично в защитени зони и защитени територии, при реализиране на дейности по приоритетните оси за регионален туризъм и регионална пътна инфраструктура“ с индикатори „Засегнати площи, дка“ и „Брой проекти“, които ще се отчитат в докладите по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда на всеки три години от прилагането на ОПРР 2014-2020 г.

Мярка/условие № 11: При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Действие № 11: При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда Управляващият орган на ОПРР 2014-2020 г. ще предложи и предприеме своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Моля за Вашето одобрение на предложените действия за изпълнение на мерките и условията в Становище по ЕО № 7-4/2013 г. от 21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите.

С уважение,

**И.Д. ГЛАВЕН ДИРЕКТОР
И РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ОПРР:
СНЕЖИНА СЛАВЧЕВА**